

Aika 27.04.2026, klo 17:00

Paikka Tampere-talo (Sopraano 2.krs)

Käsiteltävät asiat

- § 36 **Aluevaltuuston kokouksen avaus**
- § 37 **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 38 **Pöytäkirjan tarkastajat**
- § 39 **Tarkastusjohtajan virkavalinta**
- § 40 **IKI2035 kehittämisohjelman raportti 7-12/2025**
- § 41 **Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelman vuosiraportti 2025**
- § 42 **Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelma 2026-2029**
- § 43 **Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosiraportti 2025**
- § 44 **Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja - suunnitelmien päivittäminen vuosille 2026-2029**
- § 45 **Hallintosäännön muutokset valmiutta ja varautumista koskevan lakimuutoksen johdosta**
- § 46 **Sisä-Suomen YTA-alueen yhteistyösopimuksen päivittäminen tiettyjen sopimusehtojen osalta**
- § 47 **Sidonnaisuusilmoitusten käsittely**
- § 48 **Hyvinvointialueen aluevaltuutettujen aloitteet 2023-2025 ja jäsenten aloitteet 2025**
- § 49 **Vastaus valtuustoaloitteeseen - Luottamushenkilöiden roolin kasvattaminen ostopalveluhankintojen valmistelussa ja päätöksenteossa**
- § 50 **Vastaus valtuustoaloitteeseen - Avoimuutta päätöksentekoon: kilpailutustulokset aluevaltuustolle ennen hankintapäätöstä**
- § 51 **Vastaus valtuustoaloitteeseen - In-house- yhtiötoiminnan selvittämiseksi koskien virka-ajan ulkopuolisia kiirevastaanottoja Pirkanmaan hyvinvointialueella**
- § 52 **Vastaus valtuustoaloitteeseen - Pirhan ei tule mainostaa Pride-aatetta**
- § 53 **Vastaus valtuustoaloitteeseen - Avoimen dialogin hoitomallin käyttöönotto Pirkanmaan hyvinvointialueella**
- § 54 **Aluevaltuutettujen aloitteet**

Osallistujat

Jari Andersson, puheenjohtaja

Pia Lepistö, sihteeri

Mikko Aaltonen

Teemu Aaltonen

Sami Ahola

Mikko Airo

Marika Ala-Herttuala

Atanas Aleksovski

Henri Backman

Vesa Eskola

Mikko Franssila

Hanna-Maria Grann

Olga Haapa-aho

Aino Halinen

Lotta Hamari

Milka Hanhela

Jaana Heikkilä-Halkola

Hanna Holma

Anita Huhtala

Antti Ivanoff

Heidi Jakara

Jenni Jokinen

Anne-Mari Jussila

Mauri Jussila

Perttu Jussila

Iikka Jäntti

Kirsi Kaivonen

Lassi Kaleva

Ulla Kampman

Jari Kinnunen

Johanna Kirjavainen

Joel Kontiainen

Anna Kontula

Reijo Koskela

Leena Kostainen

Riitta Kuismanen

Joni Kumlander

Sami Kymäläinen

Arto Lampinen

Roope Lehto

Ida Leino

Lauri Lindén

Johanna Loukaskorpi

Lauri Lyly

Linda Lähdeniemi

Leena Mankkinen

Klaus Myllymäki

Jouni Neste

Veijo Niemi

Anne Nyman
Juho Ojares
Erja Pelkonen
Tuula Petäkoski-Hult
Ilkka Porttikivi
Marika Puolimatka
Sirpa Pursiainen-Hautala
Katariina Pylsy
Janne Rauma
Leena Saarela
Julia Sangervo
Hanna Sareila
Minna Sarvijärvi
Petra Schulze-Steinen
Touko Sikala
Jouni Sirén
Petri Siuro
Iia-Elisabet Suomi
Anneli Taina
Hanna Tainio
Sari Tanus
Taru Tolvanen
Sinikka Torkkola
Jocka Träskbäck
Kauko Turunen
Mats Uotila
Sofia Vikman
Markku Virkamäki
Atte Virolainen
Tiina Wesslin
Rainer Zeitlin
Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA
Milla Ilonen, Pirhan vammaisneuvoston jäsen
Tuija Kaivanto, VALIOKUNNAN VARAJÄSEN
Vilma Kiilunen, HALLINTOJURISTI
Elin Kinnunen, VIESTINTÄJOHTAJA
Mika Kontio, KONSERNIJOHTAJA
Taru Kuosmanen, SOSIAALI- JA TERVEYSJOHTAJA
Miia Luukko, HALLINTOJOHTAJA
Tuukka Salkoaho, STRATEGIAJOHTAJA
Helmi Salmelin, Nuorisovaltuuston puheenjohtaja
Jukka Santala, TUKIPALVELUJOHTAJA
Teemu-Taavetti Toivonen, PELASTUSJOHTAJA
Taina Törmä, Valiokunnan varajäsen
Pasi Virtanen, TALOUSJOHTAJA

§ 36

Aluevaltuuston kokouksen avaus

Ehdotus

Avataan aluevaltuuston kokous. Suoritetaan nimenhuuto ja todetaan läsnäolijat.

§ 37

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Hyvinvointialuelain 108 §:n mukaan aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä.

Pirkanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 96 §:n mukaan kokouskutsu on lähetettävä vähintään kymmenen (10) päivää ennen aluevaltuuston kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus.

Kokouskutsu on toimitettu aluevaltuutetuille sähköpostitse 17.4.2026. Kokouksesta on tiedotettu yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla 17.4.2026. Esityslista liitteineen on tallennettu 17.4.2026 sähköiseen kokoustyötilaan (Pirre). Esityslista on julkaistu yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla 17.4.2026.

Ehdotus

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

§ 38

Pöytäkirjan tarkastajat

Hyvinvointialueesta annetun lain 95 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastamisesta annetaan tarpeelliset määräykset hallintosäännössä.

Hallintosäännön 114 §:n mukaan aluevaltuuston pöytäkirjaan sovelletaan, mitä pöytäkirjan laatimisesta määrätään hyvinvointialuelain 112 §:ssä. Pöytäkirja voidaan tarkastaa sähköisesti. Aluevaltuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi jokaisessa kokouksessa tähän tehtävään valittua valtuutettua, jollei aluevaltuusto jonkin asian kohdalla päätä toisin.

Aluevaltuusto on kokouksessaan 8.3.2022 § 18 päättänyt, että aluevaltuuston pöytäkirjat pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivuilla kolmantena (3) päivänä kokouksesta, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Ehdotus

Valitaan kaksi pöytäkirjan tarkastajaa tarkastamaan tästä kokouksesta laadittu pöytäkirja. Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat Leena Kostainen ja Sami Kymäläinen. Varalla ovat Riitta Kuismanen ja Joni Kumlander.

Aluevaltuusto, § 23,23.03.2026
Tarkastuslautakunta, § 19,31.03.2026
Tarkastuslautakunta, § 26,14.04.2026
Aluevaltuusto, § 39, 27.04.2026

§ 39

Tarkastusjohtajan virkavalinta

27551/2025

Aluevaltuusto, 23.03.2026, § 23

Liitteet

1 Hakuilmoitus_Tarkastusjohtaja, ulkoinen tarkastus

Asian esittelyteksti on tarkastuslautakunnan käsittelyssä 17.2.2026 § 11.

Liitteenä on hakuilmoitus.

Oheismateriaalit:

- hakijayhteenveto
- haastateltujen hakijoiden hakemukset ja ansioluettelot
- haastatelluista hakijoista laadittu ansiovertailu (salassa pidettävä, laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 24 § 29-kohta)
- henkilöarvioinnit (salassa pidettävä, laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 24 § 29-kohta)
- palkkaliite

Ansiovertailu ja henkilöarvioinnit ovat päättäjille nähtävillä aluevaltuuston kokouksen yhteydessä klo 15.30 alkaen, sekä hyvinvointialueen hallinnon tiloissa viikon 12 aikana erikseen sihteerin kanssa sopien.

Ehdotus

Tarkastuslautakunta päätti esittää aluevaltuustolle, että se päättää

1. valita tarkastusjohtajan virkaan erikseen sovittavasta ajankohdasta alkaen Rami Aaltosen.
2. valinta on ehdollinen seuraavasti:
 - Virkaan valitun tulee kohtuullisessa ajassa valintapäätöksen saatuaan esittää vaadittavat todistukset terveydentilastaan, kuitenkin viimeistään kuukauden kuluessa virkasuhteen alkamisesta.
 - Virkaan valitulle tehdään hänen suostumuksellaan turvallisuusselvityslain 21 §:n mukainen suppea henkilöturvallisuusselvitys.
3. että viran täytössä noudatetaan kuuden (6) kuukauden koeaikaa.
4. valintapäätös raukeaa, mikäli virkaan valittu ei täytä yllä esitettyjä ehtoja.
5. tarkastusjohtajan kokonaispalkasta liitteen mukaisesti.

Kokouskäsittely

Valtuutettu Taru Tolvasen esitti, että asia palautetaan valmisteluun.

Kannatus: Leena Kostiainen. Hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös

Aluevaltuusto päätti palauttaa asian valmisteluun.

Tarkastuslautakunta, 31.03.2026, § 19

Valmistelijat / lisätiedot:

Teija Liimatainen, HENKILÖSTÖPALVELUJOHTAJA, teija.liimatainen@pirha.fi

Aluevaltuusto on palauttanut asian tarkastuslautakunnalle valmisteluun. Tarkastuslautakunta käy asiasta keskustelua ja arvioi prosessia asiantuntijoiden kanssa.

Ehdotus

Esittelijä: Anne-Mari Jussila, Aluevaltuutettu

Tarkastuslautakunta päättää jatkotoimenpiteistä.

Kokouskäsittely

Kuultiin asiantuntijoina hallintojohtaja Miia Luukkoa ja palvelussuhdepäällikkö Elina Reinikaista.

Puheenjohtaja esitti päätösehdotuksen kuulumaan seuraavasti:

"Tarkastuslautakunta päättää

1. vastaanottaa ryhmiltä tulevat kysymykset tarkastusjohtajan valintaprosessista ja valmistelee niihin vastaukset sekä käsittelee ne tarkastuslautakunnan seuraavassa kokouksessa
 2. jatkaa asian käsittelyä seuraavassa tarkastuslautakunnan kokouksessa."
- Hyväksyttiin yksimielisesti.

Tarkastuslautakunnan jäsen Rainer Zeitlin poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti

1. vastaanottaa ryhmiltä tulevat kysymykset tarkastusjohtajan valintaprosessista ja valmistelee niihin vastaukset sekä käsittelee ne tarkastuslautakunnan seuraavassa kokouksessa
2. jatkaa asian käsittelyä seuraavassa tarkastuslautakunnan kokouksessa.

Esteellisyys

Vs tarkastusjohtaja Annikka Paavola ilmoitti olevansa esteellinen asian käsittelyssä (HL 28.1 § 1 kohta) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Esteellisyys todettiin.

Tuloksellisuustarkastaja Kati Keskinen ilmoitti olevansa esteellinen asian käsittelyssä (HL 28.1 § 7 kohta) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Esteellisyys todettiin.

Tarkastuslautakunta, 14.04.2026, § 26

Valmistelijat / lisätiedot:

Teija Liimatainen, HENKILÖSTÖPALVELUJOHTAJA, teija.liimatainen@pirha.fi

Liitteet

1 Hakuilmoitus_Tarkastusjohtaja, ulkoinen tarkastus

Pirkanmaan hyvinvointialueen tarkastuslautakunta avasi 21.10.2025 (§ 55) tarkastusjohtajan viran haettavaksi.

Tarkastusjohtaja johtaa ulkoisen tarkastuksen yksikköä ja toimii tarkastuslautakunnan esittelijänä sekä vastaa hyvinvointialueella säädetyn sidonnaisuusilmoitusmenettelyn käytännön toteutuksesta. Tarkastusjohtaja toimii tarkastuslautakunnan alaisuudessa.

Tarkastusjohtajan viran kelpoisuusvaatimuksena on soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, toimialan tuntemus ja riittävä kokemus vaativista johtamistehtävistä.

Virka on julistettu haettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivuilla www.pirha.fi, osoitteissa kuntarekry.fi ja tyomarkkinatori.fi Aamulehdessä sekä Helsingin Sanomissa. Hakuaika oli 14.11.-5.12.2025.

Virkaa haki määräajassa 19 henkilöä. Hakijoista 16 täytti kelpoisuusvaatimukset. Tarkastuslautakunnan puheenjohtajistosta ja kahdesta jäsenestä sekä viranhaltijoista koostuva valintaryhmä haastatteli kuusi (6) hakijaa 18.12.-19.12.2025, joista neljä (4) henkilöä haastateltiin uudelleen 7.1.2026. Rekrytoinnissa on avustanut rekrytointiyritys HRS Advisors.

Haastattelujen jälkeen hakijoista henkilöarviointiin valittiin Rami Aaltonen, Kirsi Pelvola, Alekski Paananen ja Matti Rosvall. Henkilöarvioinnit on toteutettu 15.-17.1.2026.

Tarkastusjohtajan virkaan esitetään valittavaksi Rami Aaltonen.

Valintapäätös perustuu kokonaisarviointiin, jossa on huomioitu henkilöhaastattelu, työkokemus, henkilön suorittamat koulutukset ja tutkinnot sekä henkilöarviointi. Yllä mainittu henkilö on taidoiltaan ja kyvyiltään ansioitunein ja soveltuvin hakija täytettävään virkaan.

Kyseessä on ulkoisen tarkastuksen yksikön tehtävä ja esihenkilönä toimii tarkastuslautakunnan puheenjohtaja. Hallintosäännön 77 §:n mukaisesti tarkastuslautakunta tekee aluevaltuustolle esityksen tarkastusjohtajan valinnasta. Hallintosäännön 45 §:n mukaisesti aluevaltuusto ottaa virkaan tarkastusjohtajan. Virkasuhteeseen, joka on ollut julkisesti haettavana, voidaan ottaa vain henkilö, joka on hakenut sitä kirjallisesti ennen hakuajan päättymistä ja silloin täyttää kelpoisuusvaatimukset (laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta 5 §).

Liitteenä hakuilmoitus.

Oheismateriaalina

- hakijayhteenveto
- haastateltujen hakijoiden hakemukset ja ansioluettelot
- haastatelluista hakijoista laadittu ansiovertailu (salassa pidettävä, laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 24 § 29-kohta, ansiovertailu on ollut nähtävillä ensimmäisen käsittelyn yhteydessä sekä on nähtävillä tarkastuslautakunnassa sovitun mukaisesti hallinnon tiloissa erikseen sihteerin kanssa sopien 1.4. alkaen, kokouspäivänä kokoustilassa kello 11.00 lähtien ja tarkastuslautakunnan kokouksessa)
- henkilöarviointit (salassa pidettävä, laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 24 § 29-kohta, henkilöarviointit ovat olleet nähtävillä ensimmäisen käsittelyn yhteydessä sekä on nähtävillä tarkastuslautakunnassa sovitun mukaisesti hallinnon tiloissa erikseen sihteerin kanssa sopien 1.4. alkaen, kokouspäivänä kokoustilassa kello 11.00 lähtien ja tarkastuslautakunnan kokouksessa)
- palkkaliite

Asia käsitellään tarkastuslautakunnan puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Ehdotus

Esittelijä: Anne-Mari Jussila, Aluevaltuutettu

Tarkastuslautakunta päättää esittää aluevaltuustolle, että se päättää

1. valita tarkastusjohtajan virkaan erikseen sovittavasta ajankohdasta alkaen Rami Aaltonen.
2. valinta on ehdollinen seuraavasti:
 - Virkaan valitun tulee kohtuullisessa ajassa valintapäätöksen saatuaan esittää vaadittavat todistukset terveydentilastaan, kuitenkin viimeistään kuukauden kuluessa virkasuhteen alkamisesta.
 - Virkaan valitulle tehdään hänen suostumuksellaan turvallisuusselvityslain 21 §:n mukainen suppea henkilöturvallisuusselvitys.
3. että viran täytössä noudatetaan kuuden (6) kuukauden koeaikaa.
4. valintapäätös raukeaa, mikäli virkaan valittu ei täytä yllä esitettyjä ehtoja.
5. tarkastusjohtajan kokonaispalkasta liitteen mukaisesti.

Kokouskäsittely

Kokouksessa asiantuntijana hallintojohtaja Miia Luukko.

Tarkastuslautakunnan jäsen Tiina Vaittinen teki muutosehdotuksen:

Päätösehdotuksen 1. ponteen "Tarkastuslautakunta päättää valita tarkastusjohtajan virkaan erikseen sovittavasta ajankohdasta alkaen Aleks Paanasen".

Kannatus: Tiina Wesslin

Puheenjohtajan äänestysesitys: Pohjaehdotus JAA, Vaittisen muutosehdotus EI.
Hyväksyttiin yksimielisesti.

Äänestyksestä annettiin 8 JAA-ääntä, 4 EI-ääntä, 1 TYHJÄ-ääntä. Pohjaehdotus hyväksyttiin.

Äänestykset

Pohjaehdotus JAA, Vaittisen muutosehdotus EI.

Kyllä

Riina-Eveliina Eskelinen

Vesa Koskinen

Rainer Zeitlin

Marika Puolimatka

Kauko Turunen

Tapio Tienari

Anne-Mari Jussila

Ilkka Porttikivi

Ei

Tiina Wesslin

Tiina Vaittinen

Antti Asp

Noora Anniina Hakulinen

Tyhjä

Mervi Pulkkinen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esteellisyys

Vs tarkastusjohtaja Annikka Paavola ilmoitti olevansa esteellinen asian käsittelyssä (HL 28.1 § 1 kohta) ja tuloksellisuustarkastaja Kati Keskinen ilmoitti olevansa esteellinen asian käsittelyssä (HL 28.1 § 7 kohta). Esteelliset poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Esteellisyydet todettiin.

Aluevaltuusto, 27.04.2026, § 39

Liitteet

1 Hakuilmoitus_Tarkastusjohtaja, ulkoinen tarkastus

Asian esittelyteksti on tarkastuslautakunnan käsittelyssä 14.4.2026 § 26.

Ansiovertailu ja henkilöarvioinnit ovat päättäjille nähtävillä aluevaltuuston kokouksen yhteydessä klo 15.00 alkaen, sekä hyvinvointialueen hallinnon tiloissa viikon 17 aikana erikseen sihteerin kanssa sopien.

Liitteenä hakuilmoitus.

Oheismateriaalina

- hakijayhteenveto
- haastateltujen hakijoiden hakemukset ja ansioluettelot
- haastatelluista hakijoista laadittu ansiovertailu (salassa pidettävä, laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 24 § 29-kohta)

-
- henkilöarvioinnit (salassa pidettävä, laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 24 § 29-kohta)
 - palkkaliite

Ehdotus

Tarkastuslautakunta päätti esittää aluevaltuustolle, että se päättää

1. valita tarkastusjohtajan virkaan erikseen sovittavasta ajankohdasta alkaen Rami Aaltonen.
2. valinta on ehdollinen seuraavasti:
 - Virkaan valitun tulee kohtuullisessa ajassa valintapäätöksen saatuaan esittää vaadittavat todistukset terveydentilastaan, kuitenkin viimeistään kuukauden kuluessa virkasuhteen alkamisesta.
 - Virkaan valitulle tehdään hänen suostumuksellaan turvallisuusselvityslain 21 §:n mukainen suppea henkilöturvallisuusselvitys.
3. että viran täytössä noudatetaan kuuden (6) kuukauden koeaikaa.
4. valintapäätös raukeaa, mikäli virkaan valittu ei täytä yllä esitettyjä ehtoja.
5. tarkastusjohtajan kokonaispalkasta liitteen mukaisesti.

Aluehallitus, § 109, 13.04.2026
Aluevaltuusto, § 40, 27.04.2026

§ 40

IKI2035 kehittämisohjelman raportti 7-12/2025

21331/2023

Aluehallitus, 13.04.2026, § 109

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Mari Ollinpoika, TOIMIALUEJOHTAJA, IKÄIHMISTEN, mari.ollinpoika@pirha.fi
Tuula Jutila, TOIMIALUEJOHTAJA, tuula.jutila@pirha.fi

Liitteet

- 1 IKI2035-kehittämisohjelman raportti 7-12/2025
- 2 Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunnan lausunto IKI2035 kehittämisohjelman puoliväliraportista

Aluehallitus hyväksyi kokouksessaan 20.11.2023 § 319 IKI2035-ohjelman toimeenpantavaksi. Ohjelman toimeenpanosta raportoidaan aluehallitukselle ja aluevaltuustolle puolivuositain. Ensimmäinen puolivuotinen raportoidaan aina 1.1.–30.6. aikaväliltä ja toinen puolivuotinen 1.7.–31.12. aikaväliltä. Raportoinnin poikkileikkausluvut otetaan 30.6. ja 31.12. siten kuin ne tilastoista saadaan. Poikkileikkausluvulla tarkoitetaan tässä raportissa kyseisenä päivämääränä palvelussa olleiden asiakkaiden lukumäärää.

IKI2035-ohjelman toimeenpano eteni pääsääntöisesti tavoitteiden mukaisesti. Ikääntyneille annettavien palvelujen määrää lisättiin ja monipuolistettiin samalla kun ennaltaehkäisevien palvelujen merkitys korostui.

Ympäri vuorokautisen palveluasumisen ja yhteisöllisen asumisen asiakasmäärät nousivat hieman. Ympäri vuorokautisessa asumisessa (v. 2025) eri asiakkaita oli n. 6600, joista uusia asiakkaita oli n. 2000. Yhteisöllisessä asumisessa (v. 2025) eri asiakkaita oli n. 1000, joista uusia n. 700. Myös kotihoidon kokonaisasiakasmäärä nousi, erityisesti yli 80-vuotiaiden asiakasmäärän osalta. Vuonna 2025 kotihoidossa oli eri asiakkaita n. 8600, joista uusia asiakkaita oli n. 3300 (sisältää myös alle 65-vuotiaat). Omaishoidon tukea myönnettiin n. 560 uudelle asiakkaalle (sisältää myös alle 65-vuotiaat) vuonna 2025.

Haasteena palveluverkkosuunnitelman etenemisessä laitoshoidon osalta oli edelleen sopivien korvaavien tilojen puute. Oman palvelutuotannon vahvistuminen asumisen palveluissa oli suunniteltua hitaampaa sopivien tilaratkaisujen puuttuessa. Tähän myös ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta kiinnitti huomiota raporttia käsitellessään. Tilaratkaisuja arvioidaan IKI2035-ohjelman päivityksen ja investointien kokonaistarkastelun yhteydessä.

Hallintosäännön 5 § kohdan 17a. mukaan aluevaltuusto päättää palvelujen verkoston kehittämiseen liittyvistä merkittävistä ohjelmista, kuten IKI ja VAPA (ikäihmisten ja vammaisten) ym. samantasoisista, ja niiden muutoksista. Näin ollen myös ohjelmaraaportointi tuodaan aluevaltuustolle.

Liitteenä olevalla IKI2035-raportilla on lisäksi kuvattu kehittämisohjelman eteneminen 7-12/2025 ja painopisteet ajanjaksolle 1-6/2026.

IKI2035-ohjelman puolivuotisraportti esiteltiin ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunnalle 17.3.2026. Valiokunta on antanut raportista lausunnon, joka on liitteenä. Lausunnossa esitettyjä asioita huomioidaan IKI2035-ohjelman päivityksen yhteydessä. Vanhusneuvostolle raportti esiteltiin 7.4.2026.

Ehdotus

Esittelijä: Mika Kontio, KONSERNIJOHTAJA

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee liitteenä olevan IKI2035-kehittämisohjelman raportin 7-12/2025 tiedoksi.

Kokouskäsitely

Kokouksessa asiantuntijana toimialuejohtajat Mari Ollinpoika ja Tuula Jutila.

Aluehallituksen 2. varapuheenjohtaja Petra Schulze Steinen teki lisäysehdotuksen päätösehdotukseen:

Lisätään päätösehdotukseen:

"Lisäksi aluehallitus edellyttää, että IKI2035-ohjelman päivityksen yhteydessä tuodaan hallitukselle erikseen:

1. suunnitelma tarvittavista tilaratkaisuista, investoinneista ja henkilöstön määrästä (kunta- ja alueellisella tasolla)
2. arvio palvelurakenteen riittävydestä suhteessa ikääntyneen väestön kasvuun (kunta- ja alueellisella tasolla)
3. esitys vaikuttavuusmittareista
4. arvio kustannusvaikutuksista eri palvelurakenteen vaihtoehdoissa, mukaan lukien vaikutukset palveluketjun kokonaiskustannuksiin ja mahdolliset kustannusten siirtymät raskaampiin palveluihin."

Schulze Steinen muutosesitys raukesi kannattamattomana.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto, 27.04.2026, § 40

Liitteet

- 1 IKI2035-kehittämisohjelman raportti 7-12/2025
- 2 Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunnan lausunto IKI2035 kehittämisohjelman puoliväliraportista

Asian esittelyteksti on aluehallituksen käsittelyssä 13.4.2026 § 109.

Liitteenä olevalla IKI2035-raportilla on lisäksi kuvattu kehittämisohjelman eteneminen 7-12/2025 ja painopisteet ajanjaksolle 1-6/2026.

Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunnan lausunto raportista on liitteenä.

Ehdotus

Aluehallitus päätti esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee liitteenä olevan IKI2035-kehittämishjelman raportin 7-12/2025 tiedoksi.

Aluehallitus, § 111, 13.04.2026
Aluevaltuusto, § 41, 27.04.2026

§ 41

Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelman vuosiraportti 2025

574/2022

Aluehallitus, 13.04.2026, § 111

Valmistelijat / lisätiedot:

Suvi Liimatainen, VAIKUTTAVUUSYLILÄÄKÄRI, suvi.liimatainen@pirha.fi

Liitteet

1 Omavalvontaohjelman toteutumisen vuosiraportti 2025

Esitellään omavalvontaohjelman toteutumisen vuosiraportti. Raportti kuvaa valvontakäyntien kohteet ja sisällöt. Vakavia tai merkittäviä poikkeamia oli 11,7 % kaikista poikkeamista. Asiavastaavien yhteydenotot koskivat hoidon tai palvelun toteutumista, hoitoon pääsyä, tietosuojaa, odotuksia palvelusta tai potilasvahinkoepäilyä. Yksilöasioiden jaosto on käsitellyt vuoden aikana 532 oikaisuvaatimusta. Näistä kaksi yksilöasioiden jaoston ratkaisemaa oikaisuvaatimusta on palautettu uudelleen käsiteltäväksi tai kumottu hallintotuomioistuimessa.

Hoitotakuun määräajat saavutettiin varsin hyvin. Ympäri vuorokautiseen palveluasumiseen pääsi määräajassa 93 % asiakkaista. Pelastustoiminnassa toimintavalmiusaikatavoitteet saavutettiin, mutta alueellisia puutteita ilmeni erityisesti Tampereella. Ensihoidon saavuttamisajoissa oli vajeita kaikilla riskialueilla.

Haittaa aiheuttaneita asiakas- ja potilasturvallisuusilmoituksia oli viime vuonna 15 016. Vakavan vaaratapahtuman tutkintoja käynnistyi 14. Suoria asiakaspalautteita saapui yli 11 000. Koko vuoden NPS-tulos oli 73,6. Henkilöstön eNPS-lukema oli -1 (vuoden 2024 luku -8).

Omavalvontaohjelman toteutumisen raportti tuodaan tiedoksi aluehallitukselle 13.4. ja aluevaltuustolle 27.4.

Hallintosäännön 5 § kohdan 23. mukaan aluevaltuusto päättää omavalvontaohjelmasta (laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 26 §). Näin ollen ohjelmaraportointi tuodaan aluevaltuustolle.

Liitteenä Omavalvontaohjelman toteutumisen vuosiraportti 2025.

Ehdotus

Esittelijä: Mika Kontio, KONSERNIJOHTAJA

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee liitteenä olevan Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelman toteutumisen vuosiraportin 2025 tiedoksi.

Kokouskäsitely

Kokouksessa asiantuntijana vaikuttavuusylilääkäri Suvi Liimatainen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto, 27.04.2026, § 41

Liitteet

1 Oma-ohjelman toteutumisen vuosiraportti 2025

Asian esittelyteksti on aluehallituksen käsittelyssä 13.4.2026 § 111.

Liitteenä Oma-ohjelman toteutumisen vuosiraportti 2025.

Ehdotus

Aluehallitus päätti esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee liitteenä olevan Pirkanmaan hyvinvointialueen oma-ohjelman toteutumisen vuosiraportin 2025 tiedoksi.

Aluehallitus, § 112, 13.04.2026
Aluevaltuusto, § 42, 27.04.2026

§ 42

Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelma 2026-2029

574/2022

Aluehallitus, 13.04.2026, § 112

Valmistelijat / lisätiedot:

Suvi Liimatainen, VAIKUTTAVUUSYLILÄÄKÄRI, suvi.liimatainen@pirha.fi

Liitteet

1 Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelma 2026-2029

Hyvinvointialueen ja yksityisen palveluntuottajan on toiminnassaan varmistettava omavalvonnalla tehtäviensä lainmukaisuus ja tekemiensä sopimusten noudattaminen (sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki 612/2021, pelastustoimen järjestämislaki 613/2021). Omavalvontaohjelma on lakisääteinen strateginen asiakirja, jossa määritellään järjestämiseen ja tuottamiseen liittyvät toimintatavat, joilla lainsäädännön noudattaminen ja puutteiden korjaaminen varmistetaan (laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023, §26). Ohjelman toteutumista tulee seurata ja seurantaan perustuvat havainnot ja niiden perusteella tehtävät toimenpiteet julkaistaan hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Pirkanmaan hyvinvointialueen ensimmäinen omavalvontaohjelma laadittiin vuosille 2023-2025. Ohjelma on nyt päivitetty valtuustokaudelle 2026-2029 ja se sisältää sekä sosiaali- ja terveydenhuollon että pelastuspalvelut. Ohjelma kuvaa omavalvonnan yhteyden Pirkanmaan hyvinvointialueen strategiaan, keskeisen lainsäädännön, palvelujärjestäjän ja -tuottajan vastuut, riskienhallinnan, sisäisen valvonnan, varautumisen, asiakkaiden osallistumisen, henkilöstön hyvinvoinnin ja osaamisen. Päivitys käsitellään aluehallituksessa 13.4.2026 ja hyväksytään aluevaltuustossa 27.4.2026. Valiokunnista tulevaisuus- ja turvallisuusvaliokunta käsitteli ohjelmaa 26.3. Ikäntyneiden ja vammaisten valiokunta käsittelee ohjelmaa 29.4. ja lasten, nuorten, perheiden ja työikäisten valiokunta 10.6.

Hallintosäännön 5 § kohdan 23. mukaan aluevaltuusto päättää omavalvontaohjelmasta (laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 26 §).

Liitteenä Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelma (2026-2029), oheismateriaalina Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelma -esitysdiat.

Ehdotus

Esittelijä: Mika Kontio, KONSERNIJOHTAJA

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto hyväksyy liitteenä olevan Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelman vuodelle 2026-2029.

Kokouskäsitely

Kokouksessa asiantuntijana vaikuttavuusylilääkäri Suvi Liimatainen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto, 27.04.2026, § 42

Liitteet

1 Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelma 2026-2029

Oheismateriaali

1 Oheismateriaali, Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelma, esitysdiat

Asian esittelyteksti on aluehallituksen käsittelyssä 13.4.2026 § 112.

Liitteenä Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelma (2026-2029),
oheismateriaalina Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelma -esitysdiat.

Ehdotus

Aluehallitus päätti esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto hyväksyy liitteenä olevan Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelman vuodelle 2026-2029.

Aluehallitus, § 113, 13.04.2026
Aluevaltuusto, § 43, 27.04.2026

§ 43

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosiraportti 2025

1858/2023

Aluehallitus, 13.04.2026, § 113

Valmistelijat / lisätiedot:

Mari Lahtinen, KEHITTÄMISPÄÄLLIKKÖ, mari.lahtinen@pirha.fi

Milja Koljonen, PALVELUJOHT, ENNALTAEHK.PALV, milja.koljonen@pirha.fi

Noora Kannisto, SUUNNITTELUPÄÄLLIKKÖ, noora.kannisto@pirha.fi

Marianne Aalto-Siiro, SUUNNITTELUPÄÄLLIKKÖ, marianne.aalto-siiro@pirha.fi

Marja Nurmi-Vuorinen, VASTUUALUEJOHTAJA, marja.nurmi-vuorinen@pirha.fi

Tarja Soukko, VASTUUALUEJOHTAJA, tarja.soukko@pirha.fi

Hanna Korhonen, PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ, hanna.korhonen@pirha.fi

Liitteet

1 Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosiraportti 2025

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021, §7) velvoittaa hyvinvointialueen laatimaan valtuustokausittain alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman. Hyvinvointialueella on raportoitava asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä aluevaltuustolle vuosittain.

Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelman 2023–2026 tavoitteena on lisätä pirkanmaalaisten terveyshyötyä sekä kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja väestötasolla. Kokonaisuuteen kuuluvat Pirkanmaan hyvinvointialueen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, Neuvolasuunnitelma, Opiskeluhooltosuunnitelma, Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma ja Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma.

Lisäksi raportoidaan lakisääteiseen kokonaisuuteen liitettyä Väkivallan ehkäisyn toimenpideohjelmalla vuosille 2024–2026 sekä Pirkanmaan alueellista kulttuurihyvinvointisuunnitelmaa.

Nostoja hyvinvointisuunnitelmien puitteissa toteutetuista toimenpiteistä vuonna 2025

Hyvinvointia elintavoilla -sivustolle luotiin uusia sisältöjä yhteisöllisyyteen, mielen hyvinvointiin, naisen terveyteen, kaatumisen ehkäisyyn sekä ruoka-apuun ja yhteisöllisiin ruokailuihin. Lisäksi täydennettiin päihde- ja peliongelma -teeman sisältöjä. Apua väkivaltaan -sivustolla on tietoa asukkaille helposti ja saavutettavasti. Kampanjointi ja viestinnällinen panostus tekivät sivustoista tuttuja. Lisäksi hyvinvoinnin palveluhaku ja tapahtumakalenteri rakennettiin osaksi Hyvinvointia elintavoilla -sivustoa.

Elintapaohjauksen ja ravitsemusohjauksen intra-käsikirjoja päivitettiin ja edistettiin niiden saatavuutta ulkoisille palveluntuottajille rakentamalla extranet-yhteys. Puheeksi ottamisen korttia elintapaohjauksen ja ehkäisevän päihdetyön teemoista on edelleen

jalkautettu ammattilaisten käyttöön. Aukkaita on kohdattu osallistamalla aktiivisesti Pirkanmaan kuntien erilaisiin tilaisuuksiin, koulutuksiin ja tapahtumiin.

Pakka-toimintamallin työryhmät toimivat koko Pirkanmaalla. Pakka-yhteistyössä toteutettiin muun muassa energiajuomakampanja ja vetoamus nuorten energiajuomien saatavuudesta ja kulutuksesta. Pirkanmaan ensimmäiset ostokokeet toivat tietoa alkoholin ja nikotiinituotteiden ikärajavälönästä vähittäiskaupoissa. Nuorten turvallisuustapahtuma Safe Space järjestettiin kauppakeskus Ratinassa laajassa yhteistyössä kolmannen sektorin ja kaupallisten toimijoiden kanssa.

Polulle - tukea toimijuuden vahvistumiseksi -hanke kehittää lähisuhdeväkivallan kokijoiden kanssa tehtävää työtä Pirkanmaalla Istanbulin sopimuksen ja NKV-direktiivin veloitteiden mukaisesti. Barnahus-hankekehittämisen tuella valmistui palvelupolku väkivaltaa kokeneelle alaikäiselle. Tuhansia Pirkanmaan hyvinvointialueen työntekijöitä ja kuntien varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen ammattilaisia koulutettiin tunnistamaan ja ottamaan puheeksi väkivaltaa sekä ehkäisemään sen muotoja eri toimintaympäristöissä. Väkivaltatyön messut tavoittivat satoja ammattilaisia maksuttomaan koulutus- ja palveluesittelytilaisuuteen.

MARAK-työryhmät yhdistyivät yhdeksi vauhdittaen kehittämistä sekä laadun parantamista. MARAK-koulutuksia järjestettiin kaikille ammattilaisille, lisäksi kohdennettuna erityisesti terveydenhuollon edustajille.

Alueellinen väkivallan ehkäisyn työryhmä vahvistui nuorisotyön ammattilaisilla. Kansallinen nuoriso- ja jengirikollisuuden ehkäisyn ja torjunnan työryhmätyöskentely tukee tiedolla johtamista Pirkanmaalla. Alueellinen ehkäisevän päihdetyön työryhmä aloitti toimintansa.

Ikäihmisten ja vammaisten palvelulinjalla toteutettiin ammattilaisten ehkäisevän päihdetyön koulutus-kokonaisuus. Lähitoriyhteistyössä toteutettiin kuntalaistilaisuuksia, paikallisten eläkeläisjärjestöjen toimesta. Elintapaohjausta annettiin 11 000 kertaa Lähitorilla ja palveluneuvonnassa. Lähitorien kanssa on käyty läpi Pirkanmaan hyvinvointialueen Kaatumisen ehkäisyn toimintamalli sekä luotu lähitorien yksilöidyt ohjeet matalan kynnyksen palveluna. Mielen hyvinvoinnin ryhmiin ja tilaisuuksiin Lähitorilla osallistui 22 300 henkilöä. 84 % lähitoriasiakkaista vastasi, että käynti paransi heidän hyvinvointiaan ja terveyttään.

Lasten ja nuorten perustason mielenterveys- ja päihdepalvelujen tarjontaa vahvistettiin ja hoitoon pääsyä nopeutettiin. Neuvolapsykologipalvelun tarjonta laajeni koko Pirkan alueella. Lasten ja nuorten psykiatrian sekä mielenterveys- ja päihdepalvelujen organisaatiouudistuksen myötä perustasolle luotiin uudet yleislääkärijohtoiset mielenterveys- ja päihdetyön tiimit. Terapiatakuun mukaiset menetelmät ovat tarjolla koko Pirkan alueella.

Ammattilaisille tarjottiin koulutusta päihdeongelmien ja toiminnallisten riippuvuuksien tunnistamiseen, puheeksi ottoon sekä varhaiseen hoitoon. Nuorten päihdehäiriöiden hoitoon kehitettyä toimintamallia juurrutettiin käyttöön. Uusi matalan kynnyksen Miepä-chat käynnisti toimintansa. Uusia ryhmämuotoisia tuen toimintamalleja on kehitetty, esimerkiksi Taitoa ja tukea tahtoikään ja Leikitään ja keskitytään.

Neuvoloissa lisättiin ammattilaisten osaamista lähisuhdeväkivallan puheeksi ottoon ja kartoitettiin systemaattisesti lähisuhdeväkivaltaa. Kaikki lasten, nuorten ja perheiden palvelulinjan ammattilaiset suorittavat soveltuvin osin THLn verkkokoulut ”puutu väkivaltaan” ja Barnahus.

Raskausdiabeteksen asiantuntijaryhmä koottiin, otettiin käyttöön ravitsemuksen käsikirja, vahvistettiin tyypin 2 diabeteksen tunnistamista ja yhtenäistettiin elintapaohjauksen osaamista sekä kirjaamiskäytäntöjä. Asiakkaille tarjottiin yksilöllistä imetys- ja lasten uniohjausta ja etäryhmävalmennuksia vauvojen nukkumiseen. Asiakkaita ohjattiin digiperheen hyödyntämiseen.

Opiskeluhuollon kriisityön kokonaisuutta kehitettiin niin sisältöjen ja organisoinnin kuin yhdyspintatyön osalta. Opiskeluhuoltoon laadittiin uhka-arvioinnin työkalu oppilaan/opiskelijan arviointiin tilanteissa, joissa mahdollisen väkivallan uhkaa täytyy arvioida. Opiskeluhuoltoon laadittiin uusi poissaoloihin puuttumisen malli, joka täydentää koulutuksenjärjestäjien vastuulla olevaa poissaoloihin puuttumista. Ryhmä-terveysneuvontaa lisättiin ja kehitettiin ja tavoitteena on vahvistaa jatkossakin yhteistä psykoedukaatiota osana terveystarkastustoimintaa.

Pirhassa laadittu Kulttuurihyvinvointipalveluiden laatukriteeristö herätti laajaa valtakunnallista kiinnostusta. Kriteeristö selkeyttää kulttuurihyvinvoinnin yhteistä laatuajattelua, sanoitusta ja käsitteistöä, ja vahvistaa kulttuurihyvinvoinnin roolia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuudessa.

Pirhan Kulttuurisen vanhustyön verkosto perustettiin, tuoden yhteen Pirhan sisällä kulttuurihyvinvoinnin parissa työskentelevät noin 30 työntekijää ja vahvistaen ikäihmisten kulttuuristen oikeuksien toteutumista.

Kaikukortti-toiminta laajeni uusiin kuntiin Pirkanmaalla. Toiminta lisäsi taloudellista yhdenvertaisuutta ja tuki kulttuuripalveluihin pääsyä matalalla kynnyksellä.

Pirha onnistui hankeyhteistyössä ja sai rahoituksen kahteen merkittävään kehittämishankkeeseen, jotka vahvistavat kulttuurisen vanhustyön sekä palveluiden laadun ja arvioinnin osaamista vuosina 2026–2028.

Yhdyspintayhteistyö kuntien, järjestöjen ja kulttuuritoimijoiden kanssa vahvistui, ja kulttuurihyvinvointi oli systemaattisesti esillä alueellisissa verkostoissa, koulutuksissa ja seminaareissa koko vuoden ajan.

Pirkanmaan järjestöyhteistyöryhmä järjestäytyi uudelle toimikaudelle. Ryhmään lisättiin puheoikeudelliset jäsenet sote-tehtäväalueen palvelulinjoilta ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tiimistä.

HYTE-kertoimen osalta ei saavutettu tavoitetta sijoittua kansallisesti parhaaseen kärkikolmannekseen. Sijoitus oli 13. ja HYTE-kerroin 43. Tuloksessa huomioitavaa on, että indikaattoritiedot ovat vuosilta 2022-2024. HYTE-kerroin soveltuu siten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteiden pitkäjänteiseksi tulostittariksi suhteessa muihin hyvinvointialueisiin.

Vuoden 2025 suunnitelmien toteuttamiseen kuului myös niiden päivittäminen vuosille 2026-2029. Päivittämiseen osallistettiin Pirkanmaan kunnat, hyvinvointialueen vaikuttamis- ja luottamustoimielimet sekä Pirkanmaan järjestöyhteistyöryhmä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosiraportti 2025 on käsitelty maaliskuussa 2026 sosiaali- ja terveystieteiden johtoryhmässä, konsernipalvelujen johtoryhmässä ja hyvinvointialueen johtoryhmässä.

Hallintosäännön 5 § kohdan 12. mukaan aluevaltuusto päättää alueellisesta hyvinvointikertomuksesta ja suunnitelmasta (JärjL 7 §). Näin ollen ohjelmaraportointi tuodaan aluevaltuustolle.

Liitteenä Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosiraportti 2025.

Ehdotus

Esittelijä: Mika Kontio, KONSERNIJOHTAJA

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee liitteenä olevan Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosiraportin 2025 tiedoksi.

Kokouskäsittely

Kokouksessa asiantuntijana kehittämisspällikkö Mari Lahtinen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto, 27.04.2026, § 43

Liitteet

1 Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosiraportti 2025

Asian esittelyteksti on aluehallituksen käsittelyssä 13.4.2026 § 113.

Liitteenä Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosiraportti 2025.

Ehdotus

Aluehallitus päätti esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee liitteenä olevan Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosiraportin 2025 tiedoksi.

Aluehallitus, § 114, 13.04.2026
Aluevaltuusto, § 44, 27.04.2026

§ 44

Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelmien päivittäminen vuosille 2026-2029

28515/2025

Aluehallitus, 13.04.2026, § 114

Valmistelijat / lisätiedot:

Mari Lahtinen, KEHITTÄMISPÄÄLLIKKÖ, mari.lahtinen@pirha.fi

Milja Koljonen, PALVELUJOHT, ENNALTAEHK.PALV, milja.koljonen@pirha.fi

Noora Kannisto, SUUNNITTELUPÄÄLLIKKÖ, noora.kannisto@pirha.fi

Liitteet

- 1 Pirkanmaan alueellinen ehkäisevän päihdetyön suunnitelma 2026-2029, päivitetty
- 2 Pirkanmaan alueellinen väkivallan ehkäisyn toimenpideohjelma 2026-2029, päivitetty
- 3 Pirkanmaan alueellinen hyvinvointisuunnitelma_2026-2029, päivitetty
- 4 Pirkanmaan hyvinvointialueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma 2026-2029, päivitetty

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021, §7) velvoittaa hyvinvointialueen laatimaan valtuustokausittain alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman yhdessä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa sekä liittämään tähän asiakirjaan muut laeissa määritellyt alueelliset hyvinvointisuunnitelmat.

Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023–2026 on lakisääteinen strateginen alueellinen asiakirja, jonka tavoite on lisätä pirkanmaalaisten terveyshyötyä sekä väestötasolla kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja. Se linjaa hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet, tavoitteet ja niiden toimeenpanon väestötasolla. Kokonaisuuteen liitetyt muut lakisääteiset alueelliset hyvinvointisuunnitelmat ovat Pirkanmaan hyvinvointialueen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma (laki lastensuojelulain muuttamisesta 610/2022, 12§), Neuvolasuunnitelma (laki terveydenhuoltolain muuttamisesta 581/2022, 15§), Opiskeluhoitosuunnitelma (laki oppilas- ja opiskelijahuoltolain muuttamisesta 377 /2022, 13a§), Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma (laki sosiaalihuollon asiakaslain muuttamisesta 603/2022, 5§) sekä Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma (laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisen muuttamisesta 549/2022, 5§).

Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma sekä siihen liitetyt edellä luetellut muut lakisääteiset hyvinvointisuunnitelmat vuosille 2023–2026 hyväksyttiin toimeenpantavaksi Pirkanmaan aluevaltuustossa 12.2.2024. Lisäksi suunnitelmakokonaisuuteen liitettiin Hyvinvointi- ja kokonaisturvallisuusvaliokunnan 4.4.2024 käsittelemä Väkivallan ehkäisyn toimenpidesuunnitelma vuosille 2024–2026. Myös Pirkanmaan alueellisen kulttuurihyvinvointisuunnitelman toteutusta on toimeenpantu rinnastettuna lakisääteiseen hyvinvointisuunnitelmakokonaisuuteen.

Hyvinvointisuunnitelmakokonaisuuden toimeenpanossa nousi esiin vuonna 2024 hyvinvointialueen ja kuntien suunnitelmien yhteensovittamisen haasteet. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuoden 2024 neuvotteluissa sekä Tampereen

kaupunkiseudun hyvinvointijohtamisen verkostossa ja Pirkanmaan hyvinvointikoordinaattoriverkostossa käytyjen keskustelun johdosta esitettiin vuoden 2024 lopussa, että nykyiset Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelmat vuosille 2023-2026 tulitisiin päivittämään vuoden 2025 aikana siten, että ne kattavat valtuustokauden 2026-2029.

Suunnitelmien päivittämistä esitettiin Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosiraportissa 2024, joka hyväksyttiin Pirkanmaan aluevaltuustossa 9.6.2025. Päivitys tuo hyvinvointialueen samaan valtuustokausittaiseen hyvinvointisuunnitelmien aikajänteeseen Pirkanmaan kuntien kanssa ja osaltaan mahdollistaa entistä vaikuttavampaa yhteistyötä toimijoiden kesken.

Hyvinvointisuunnitelmien päivityksessä huomioitiin hyvinvointialueen strategiset kärkiteemat ja strategian toimeenpanosuunnitelma vuosille 2026-2029 sekä Pirkanmaan kuntien hyvinvointisuunnitelmien painopisteet valtuustokaudelle 2025-2029. Kertomusosan indikaattorit päivitettiin tuoreimmilla tiedoilla.

Pirkanmaan hyvinvointikoordinaattoreiden kanssa järjestettiin syksyllä 2025 kolme eri tilaisuutta, joissa jatkettiin 16.5.2025 Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvottelussa yhteisesti tunnistettujen ilmiöiden pohjalta johdettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden määrittämistä.

Pirkanmaan hyvinvointialueen vaikuttamis- ja luottamustoimielimet sekä Pirkanmaan järjestöyhteistyöryhmä osallistettiin suunnitelmakokonaisuuden päivitykseen työpajatyöskentelyllä loka-marraskuussa 2025.

Suunnitelmakokonaisuus oli lausuntokierroksella valiokunnissa ja vaikuttamistoimielimissä, Pirkanmaan kunnissa ja Pirkanmaan järjestöyhteistyöryhmässä helmi-maaliskuussa 2026. Suunnitelmakokonaisuudesta saatiin lausunnot Pirkanmaan 15 kunnalta, järjestöyhteistyöryhmältä sekä kaikilta hyvinvointialueen valiokunnilta ja vaikuttamistoimielimiltä 31.3.2026 mennessä. Kokonaisuus on valmisteltu alusta asti vahvassa yhteistyössä edellä mainittujen tahojen kanssa. Loppuvaiheessa lausuntojen pohjalta muokattiin vielä painopiste 2 siten, että se kattaa laajasti aktiivisen elämäntavan edistämistä.

Pirkanmaan alueellisen hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden alueellisesta yhteistyöstä, vastuutahoista, toimeenpanosta, mittareista ja seurannasta sovitaan Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvottelussa 24.4.2026 kuntien ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Päivitetyt suunnitelmat ovat Pirkanmaan alueellinen hyvinvointisuunnitelma vuosille 2026-2029, Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma vuosille 2026-2029, Ikäntyneiden hyvinvointisuunnitelma vuosille 2026-2029 ja Väkivallan ehkäisyn toimenpideohjelma vuosille 2026-2029, jotka ovat liitteenä.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmakokonaisuus tuodaan aluehallituksen ja aluevaltuustoon käsittelyyn myöhemmin vuoden 2026 aikana.

Hallintosäännön 5 § kohdan 12. mukaan aluevaltuusto päättää alueellisesta hyvinvointikertomuksesta ja suunnitelmasta (JärjL 7 §).

Ehdotus

Esittelijä: Mika Kontio, KONSERNIJOHTAJA

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto hyväksyy liitteenä olevan

1. Pirkanmaan alueellisen hyvinvointisuunnitelman vuosille 2026 –2029 ja sen liitteet:
 - Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma,
 - Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma ja
 - Väkivallan ehkäisyn toimenpideohjelma.

Kokouskäsittely

Kokouksessa asiantuntijana kehittämispäällikkö Mari Lahtinen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto, 27.04.2026, § 44

Liitteet

- 1 Pirkanmaan alueellinen ehkäisevän päihdetyön suunnitelma 2026-2029, päivitetty
- 2 Pirkanmaan alueellinen väkivallan ehkäisyn toimenpideohjelma 2026-2029, päivitetty
- 3 Pirkanmaan alueellinen hyvinvointisuunnitelma_2026-2029, päivitetty
- 4 Pirkanmaan hyvinvointialueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma 2026-2029, päivitetty

Asian esittelyteksti on aluehallituksen käsittelyssä 13.4.2026 § 114.

Päivitetyt suunnitelmat ovat Pirkanmaan alueellinen hyvinvointisuunnitelma vuosille 2026-2029, Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma vuosille 2026-2029, Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma vuosille 2026-2029 ja Väkivallan ehkäisyn toimenpideohjelma vuosille 2026-2029, jotka ovat liitteenä.

Ehdotus

Aluehallitus päätti esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto hyväksyy liitteenä olevan

1. Pirkanmaan alueellisen hyvinvointisuunnitelman vuosille 2026 –2029 ja sen liitteet:
 - Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma,
 - Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma ja
 - Väkivallan ehkäisyn toimenpideohjelma.

Aluehallitus, § 95,30.03.2026
Aluevaltuusto, § 45, 27.04.2026

§ 45

Hallintosäännön muutokset valmiutta ja varautumista koskevan lakimuutoksen johdosta

8700/2026

Aluehallitus, 30.03.2026, § 95

Valmistelijat / lisätiedot:

Sini Hyvönen, VALMIUSPÄÄLLIKKÖ, sini.hyvonen@pirha.fi

Miia Luukko, HALLINTOJOHTAJA, miia.luukko@pirha.fi

Vilma Kiilunen, HALLINTOJURISTI, vilma.kiilunen@pirha.fi

Liitteet

- 1 Pirkanmaan hyvinvointialueen hallintosääntö, voimassa 1.5.2026 alkaen
- 2 Hallintosäännön muutosehdotukset – tiivistelmä

Lakimuutos 822/2025 sosiaali# ja terveydenhuollon järjestämisestä annettuun lakiin (612/2021, järjestämislaki) edellyttää muutoksia hyvinvointialueen hallintosääntöön. Lakimuutoksen tavoitteena on vahvistaa hyvinvointialueiden varautumista sekä johtamista ja yhteistyötä sosiaali# ja terveydenhuollon häiriötilanteissa. Lakiin on lisätty uudet pykälät 50 a–50 c §, jotka koskevat häiriötilanteiden ja poikkeusolojen hallintaa yhteistyöalueella sekä valtakunnallisella tasolla.

Lain voimaantulosäännösten mukaan hyvinvointialueen yhteistyösopimuksen ja sen hallintosääntö on saatettava säädetyin lain mukaisesti yhdeksän kuukauden kuluessa lain voimaantulosta, eli 1.5.2026 mennessä.

Hallintosääntöön esitetään lisättäväksi uusi pykälä 32 a §, jolla määritellään hyvinvointialuejohtajalle uusi tehtäväkokonaisuus yhteistyöalueen voimavarojen käytöstä häiriö# ja poikkeusoloissa. Lisäksi hallintosääntöön ehdotetaan selkeyttäviä täydennyksiä tehtäväaluejohtajien vastuista varautumisen ja valmiussuunnittelun johtamisen osalta sekä yksi teknisluontoinen korjaus.

Samassa yhteydessä esitetään kumottavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueen aluehallituksen 19.12.2022 (§ 329) hyväksymä häiriötilanteiden ja poikkeusolojen toimintasääntö. Toimintasääntöä ei enää tarvita, sillä toimintasäännössä kuvatut periaatteet on sisällytetty hyvinvointialueen valmiussuunnitelmiin.

Muutosesitykset ja yksityiskohtaiset perustelut on esitetty liitteessä HS#muutokset varautuminen, kevät 2026. Liitteenä myös hs-muutosten word-dokumentti.

Ehdotus

Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

1. esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy liitteen mukaiset hallintosäännön muutosesitykset ja
2. kumota häiriötilanteita ja poikkeusoloja koskevan toimintasäännön.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto, 27.04.2026, § 45

Liitteet

- 1 Pirkanmaan hyvinvointialueen hallintosääntö, voimassa 1.5.2026 alkaen
- 2 Hallintosäännön muutosehdotukset – tiivistelmä

Asian esittelyteksti on aluehallituksen käsittelyssä 30.3.2026 § 95.

Muutosesitykset ja yksityiskohtaiset perustelut on esitetty liitteessä HS#muutokset varautuminen, kevät 2026. Liitteenä myös hs-muutosten word-dokumentti.

Ehdotus

Aluehallitus päätti esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy liitteen mukaiset hallintosäännön muutosesitykset.

Aluehallitus, § 94,30.03.2026
Aluevaltuusto, § 46, 27.04.2026

§ 46

Sisä-Suomen YTA-alueen yhteistyösopimuksen päivittäminen tiettyjen sopimusehtojen osalta

7244/2024

Aluehallitus, 30.03.2026, § 94

Valmistelijat / lisätiedot:

Sini Hyvönen, VALMIUSPÄÄLLIKKÖ, sini.hyvonen@pirha.fi
Miia Luukko, HALLINTOJOHTAJA, miia.luukko@pirha.fi

Liitteet

- 1 YTA-sopimus, julkinen osa - Häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautuminen
- 2 Horisontaalinen yhteistyö, sopimusehtoluonnos
- 3 YTA-sopimus_hyväksyty_19.3.2024

Sisä-Suomen yhteistyöalueeseen kuuluvat Etelä-Pohjanmaan, Kanta-Hämeen ja Pirkanmaan hyvinvointialueet. Samaan sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden on tehtävä yhteistyösopimus (jäljempänä YTA-sopimus) valtuustokausittain. YTA-sopimuksen tarkoituksena on varmistaa yhteistyöalueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden työnjako, yhteistyö ja yhteensovittaminen siltä osin kuin se on tarpeellista hyvinvointialueiden lakisääteisten tehtävien toteutumisen ja sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuuden turvaamiseksi (sote-järjestämislaki 36 §).

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 1.8.2025 voimaan tulleen muutoksen myötä YTA-sopimuksessa on sovittava valmiuden säätelystä, keskinäisen tuen antamisesta, keskitetyn johtamisen toimivaltuuksien käyttöönotosta sekä avun antamisesta yhteistyöalueen rajojen yli tai kansallisesti (50 a § kohdat 1–8). Hyvinvointialueiden yhteistyösopimukset ja hyvinvointialueen hallintosääntö on saatettava lakimuutoksen mukaiseksi yhdeksän kuukauden kuluessa lain voimaantulosta eli 1.5.2026 mennessä.

Koko YTA-sopimuksen valmistelu valtuustokaudelle 2025-2029 on vielä kesken ja se on tarkoitus tuoda aluevaltuustojen hyväksyttäväksi syksyn 2026 aikana kansallisen ohjauksen mukaisesti. Näin ollen valmiuteen ja varautumiseen liittyvän lakimuutoksen edellyttämät muutokset YTA-sopimukseen on päivitettävä voimassa olevaan sopimukseen erikseen huhtikuun aikana.

Sisä-Suomen yhteistyöalueen johtoryhmä on linjannut, että samalla voimassa olevaan YTA-sopimukseen lisätään horisontaalista yhteistyötä koskeva ehto. Sen avulla voidaan varautua hankintalain muutokseen vahvistamalla hyvinvointialueiden välisen yhteistyön mahdollisuuksia.

Valmius ja varautuminen

YTA-sopimuksen varautumisosiota on valmisteltu yhteistyössä hyvinvointialueiden kesken. Valmisteluun on hyödynnetty olemassa olevia rakenteita, kuten yhteistyöalueen valmius ja varautumis -ryhmää, valmiussuunnitelman kirjoitustyötä koordinoivaa työryhmää sekä varautumisen asiantuntijoita kaikilta

kolmelta hyvinvointialueelta. Valmistelun pohjana on myös hyödynnetty muilta yhteistyöalueilta saatuja materiaaleja. Hyvinvointialuejohtajat ovat käsitelleet dokumenttien sisältöjä 26.2.2026 kokouksessaan. Sopimusehdot on lähetetty 27.2.2026 STM:lle kommenteille ja ehdot on käsitelty YTA-johtoryhmässä 13.3.2026. Valmiuden ja varautumisen lakimuutokseen liittyvä sopimuspäivitys viedään hyväksyttäväksi kunkin alueen aluevaltuustoon 30.4.2026 mennessä.

Yhteistyöalueen yhteistyösopimuksen julkiseen osaan on kirjattu yleiskuvaus yhteistyöalueen varautumisen periaatteista. Sen lisäksi on sovittava valmiuden säätelyn periaatteet ja toimenpiteet, häiriötilannejohtamisen rakenteet, keskinäisen tuen antaminen ja keskitetyn johtamisen toimivallan käyttöönotto sekä mm. hälyttämiseen ja tilannekuvaan liittyviä yksityiskohtia. Nämä asiat kuvataan salassa pidettävässä asiakirjassa (julkisuuslain 24.1 § kohta 8), jonka hyväksyy kullakin alueella hyvinvointialuejohtaja. Menettely on sote-järjestämislain lainvalmisteluasiakirjoissa suositellun mukainen.

Horisontaalinen yhteistyö

Horisontaalinen yhteistyö tarkoittaa sitä, että hyvinvointialueet voivat tuottaa palveluja yhdessä ilman, että yhteistyötä pidetään hankintalain mukaisena palveluostona. EU-lainsäädäntö ja oikeuskäytäntö sallivat tällaisen yhteistyön silloin, kun julkiset toimijat hoitavat yhdessä yhteistä julkista palvelutehtävää eikä toiminta tuota kilpailuetua yksityisille toimijoille.

Kansallisella tasolla horisontaalinen yhteistyö perustuu hyvinvointialuelain (611/2021) 9 §:ään ja 52 §:ään, joiden mukaan hyvinvointialue voi tuottaa järjestämisvastuulleen kuuluvat palvelut yhteistoiminnassa muiden hyvinvointialueiden kanssa ja hoitaa tehtäviään yhdessä sopimuksen nojalla. Lisäksi sote-järjestämislain (612/2021) 36 § edellyttää, että yhteistyöalueen hyvinvointialueet sopivat YTA-sopimuksella työnjaosta, yhteistyöstä ja yhteensovittamisesta lakisäätöiden tehtävien toteuttamiseksi.

EU-tasolla oikeusperusta liittyy hankintadirektiiviin 2014/24/EU ja Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöön. Sen mukaan julkisten hankintayksiköiden välinen yhteistyö voi jäädä hankintasäätelyn ulkopuolelle, jos se koskee yhteisen julkisen palvelutehtävän hoitamista, perustuu yksinomaan yleisen edun mukaisiin tavoitteisiin, toteutetaan julkisten toimijoiden kesken eikä johda yksityisten toimijoiden kilpailuedun syntymiseen.

Horisontaalista yhteistyötä koskevan ehdon mukaan ottaminen YTA-sopimukseen antaa YTA-alueelle selkeän ja yhteisesti hyväksytyyn oikeudellisen perustan toteuttaa työnjakoa ja yhteisiä ratkaisuja ilman, että yhteistyö tulkitaan hankintalain mukaiseksi palveluhankinnaksi. Ehto vähentää oikeudellista epävarmuutta ja ohjaa yhteistyön toteuttamista siten, että se täyttää sekä kansallisen että EU-oikeuden edellytykset. Samalla se mahdollistaa joustavan ja tarkoituksenmukaisen yhteistyön eri palvelutoiminnoissa ja sellaisissa tilanteissa, joissa alueet yhdessä toteuttavat lakisäätöistä järjestämisvastuutaan.

Sopimuslisäykset tulevat voimaan, kun YTA-alueen jokaisen hyvinvointialueen aluevaltuusto on ne hyväksynyt.

Liitteenä YTA-sopimus, julkinen osa - Häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautuminen, Horisontaalinen yhteistyö, sopimusehtoluonnos ja YTA-sopimus (hyväksytty 19.3.2024).

Ehdotus

Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy liitteinä olevat valmiuteen ja varautumiseen sekä horisontaaliseen yhteistyöhön liittyvät sopimusehdot. Ehdot liitetään osaksi voimassa olevaa YTA-sopimusta.

Kokouskäsittely

Kokouksessa asiantuntijana valmiuspäällikkö Sini Hyvönen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto, 27.04.2026, § 46

Liitteet

- 1 YTA-sopimus, julkinen osa - Häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautuminen
- 2 Horisontaalinen yhteistyö, sopimusehtoluonnos
- 3 YTA-sopimus_hyväksyty_19.3.2024

Asian esittelyteksti on aluehallituksen käsittelyssä 30.3.2026 § 94.

Liitteenä YTA-sopimus, julkinen osa - Häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautuminen, Horisontaalinen yhteistyö, sopimusehtoluonnos ja YTA-sopimus (hyväksyty 19.3.2024).

Ehdotus

Aluehallitus päätti esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy liitteinä olevat valmiuteen ja varautumiseen sekä horisontaaliseen yhteistyöhön liittyvät sopimusehdot. Ehdot liitetään osaksi voimassa olevaa YTA-sopimusta.

Tarkastuslautakunta, § 20,31.03.2026

Aluevaltuusto, § 47, 27.04.2026

§ 47

Sidonnaisuusilmoitusten käsittely

24596/2025

Tarkastuslautakunta, 31.03.2026, § 20

Hyvinvointialueissa tarkoitettujen hyvinvointialueen luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on tehtävä sidonnaisuusilmoitus sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamustoimen tai virkatehtävän hoitamisessa.

Ilmoitusvelvollisia ovat aluehallituksen jäsenet ja varajäsenet, aluevaltuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat, aluehallituksen jaostojen jäsenet ja varajäsenet, valiokuntien puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat, tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat, hyvinvointialuejohtaja, aluehallituksen muu esittelijä, hallituksen jaostojen esittelijät ja tarkastuslautakunnan esittelijä.

Sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset aluevaltuustolle tiedoksi. Ilmoitusvelvollisen on viivytyksettä ilmoitettava sidonnaisuuksissa tapahtuneista muutoksista. Tarkastuslautakunta voi kehottaa tekemään ilmoituksen.

Sidonnaisuusilmoitukset julkaistaan hyvinvointialueen internet-sivulla osoitteessa <https://www.pirha.fi/paatoksenteko/sidonnaisuudet>.

Saapuneet ilmoitukset ovat kokouksen oheismateriaalina.

Ehdotus

Esittelijä: Annikka Paavola, TULOKESELLISUUSTARKASTAJA

Tarkastuslautakunta päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee tiedoksi tarkastuslautakunnalle toimitetut luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitukset.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto, 27.04.2026, § 47

Oheismateriaali

1 Oheismateriaali_Sidonnaisuusilmoitukset 25.3.2026

Asian esittelyteksti on tarkastuslautakunnan käsittelyssä 31.3.2026 § 20.

Saapuneet ilmoitukset ovat kokouksen oheismateriaalina.

Ehdotus

Tarkastuslautakunta päätti esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee tiedoksi tarkastuslautakunnalle toimitetut luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitukset.

Aluehallitus, § 99,30.03.2026
Aluevaltuusto, § 48, 27.04.2026

§ 48

Hyvinvointialueen aluevaltuutettujen aloitteet 2023-2025 ja jäsenten aloitteet 2025

8833/2026

Aluehallitus, 30.03.2026, § 99

Valmistelijat / lisätiedot:

Pia Lepistö, HALLINTOASSISTENTTI, pia.lepisto@pirha.fi

Katri Lindberg, SUUNNITTELIJA, katri.lindberg@pirha.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloitteet v. 2023-2025

2 Jäsenten aloitteet_v. 2025

Valtuustoaloitteet

Hallintosäännön 119 §:n 5 momentin mukaan aluehallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä aluevaltuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja aluehallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita aluevaltuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Aluevaltuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

Yhteenveto valtuustoaloitteista 2023-2025 ja käsittelytilanteesta on liitteenä.

Vuonna 2023 aloitteita jätettiin 39 kappaletta, joista vielä on käsittelemättä kolme kappaletta. Vuonna 2024 on jätetty aloitteita 25 kappaletta, joista vielä on käsittelemättä neljä kappaletta. Vuonna 2025 aloitteita on jätetty 47 kappaletta ja niistä on vielä käsittelemättä 22 kappaletta.

Jäsenten aloitteet

Pirkanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 149 §:n mukaan hyvinvointialueen jäsenellä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa. Palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita palveluaan koskevassa asiassa. Aloite tulee tehdä kirjallisesti tai sähköisellä asiakirjalla. Aloitteesta tulee käydä ilmi, mitä asia koskee sekä aloitteen tekijän nimi, kotikunta ja yhteystiedot.

Hallintosäännön 150 §:n mukaan aloitteen käsittelee se hyvinvointialueen viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa.

Asukkaiden tai palvelun käyttäjien jättämät aloitteet kootaan vuosittain ja ne viedään aluevaltuustolle tiedoksi. Yhteenveto hyvinvointialueen jäsenten aloitteista 2025 ja käsittelytilanteesta on liitteenä.

Yhteenvetoa valtuustoaloitteista ja jäsenten aloitteista on käsitelty hyvinvointialueen johtoryhmässä 24.3.2025.

Ehdotus

Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee yhteenvedon valtuustoaloitteiden 2023-2025 käsittelytilanteesta ja hyvinvointialueen jäsenten aloitteista 2025 tiedoksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto, 27.04.2026, § 48

Liitteet

- 1 Valtuustoaloitteet v. 2023-2025
- 2 Jäsenten aloitteet_v. 2025

Asian esittelyteksti on aluehallituksen käsittelyssä 30.3.2026 § 99.

Yhteenvedo valtuustoaloitteista 2023-2025 ja käsittelytilanteesta on liitteenä. Yhteenvedo hyvinvointialueen jäsenten aloitteista 2025 ja käsittelytilanteesta on liitteenä.

Ehdotus

Aluehallitus päätti esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee yhteenvedon valtuustoaloitteiden 2023-2025 käsittelytilanteesta ja hyvinvointialueen jäsenten aloitteista 2025 tiedoksi.

Aluehallitus, § 118, 13.04.2026
Aluevaltuusto, § 49, 27.04.2026

§ 49

**Vastaus valtuustoaloitteeseen - Luottamushenkilöiden roolin kasvattaminen
ostopalveluhankintojen valmistelussa ja päätöksenteossa**

404/2025

Aluehallitus, 13.04.2026, § 118

Valmistelijat / lisätiedot:

Anniina Tirronen, HANKINTAJOHTAJA, anniina.tirronen@pirha.fi
Tanja Koivumäki, KEHITTÄMISPÄÄLLIKKÖ, tanja.koivumaki@pirha.fi
Virva Palomäki, HANKINTAPÄÄLLIKKÖ, virva.palomaki@pirha.fi
Leila Haakana, HANKINTAPÄÄLLIKKÖ, leila.haakana@pirha.fi
Niko Lönn, JOHTAVA ASiantuntija, niko.lonn@pirha.fi
Miia Luukko, HALLINTOJOHTAJA, miia.luukko@pirha.fi
Vilma Kiilunen, HALLINTOJURISTI, vilma.kiilunen@pirha.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite_ Luottamushenkilöiden roolin kasvattaminen
ostopalveluhankintojen valmistelussa ja päätöksenteossa
- 2 Vastaus valtuustoaloitteeseen-Luottamushenkilöiden roolin kasvattaminen
ostopalveluhankintojen valmistelussa ja päätöksenteossa

Sosiaalidemokraattinen aluevaltuustoryhmä on 3.11.2025 aluevaltuuston kokouksen yhteydessä jättänyt valtuustoaloitteen luottamushenkilöiden roolin kasvattamisesta ostopalveluhankintojen valmistelussa ja päätöksenteossa.

Valtuustoaloitteen vastaus on laadittu hyvinvointialueen strategisen ohjauksen ja järjestämisen tehtäväalueen asiantuntijoiden toimesta. Aloitevastausta on käsitelty konsernipalvelujen johtoryhmässä 25.3.2026 ja hyvinvointialueen johtoryhmässä 31.3.2026.

Liitteenä valtuustoaloite ja siihen laadittu vastaus.

Ehdotus

Esittelijä: Mika Kontio, KONSERNIJOHTAJA

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee aloitteeseen laaditun vastauksen tiedoksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto, 27.04.2026, § 49

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite_ Luottamushenkilöiden roolin kasvattaminen
ostopalveluhankintojen valmistelussa ja päätöksenteossa
- 2 Vastaus valtuustoaloitteeseen-Luottamushenkilöiden roolin kasvattaminen
ostopalveluhankintojen valmistelussa ja päätöksenteossa

Asian esittelyteksti on aluehallituksen käsittelyssä 13.4.2026 § 118.

Liitteenä valtuustoaloite ja siihen laadittu vastaus.

Ehdotus

Aluehallitus päätti esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee aloitteeseen laaditun vastauksen tiedoksi.

Aluehallitus, § 100,30.03.2026
Aluevaltuusto, § 50, 27.04.2026

§ 50

Vastaus valtuustoaloitteeseen - Avoimuutta päätöksentekoon: kilpailutustulokset aluevaltuustolle ennen hankintapäätöstä

404/2025

Aluehallitus, 30.03.2026, § 100

Valmistelijat / lisätiedot:

Anniina Tirronen, HANKINTAJOHTAJA, anniina.tirronen@pirha.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite - Avoimuutta päätöksentekoon, kilpailutustulokset aluevaltuustolle ennen hankintapäätöstä

2 Vastaus valtuustoaloitteeseen - Avoimuutta päätöksentekoon

Keskustan aluevaltuustoryhmä jätti aluevaltuustoaloitteen aluevaltuuston kokouksessa 15.9.2025.

Aloitteessa esitetään, että:

1. Pohjois-Pirkanmaan sote-palveluiden kilpailutuksen tulokset esitellään tiedoksi aluevaltuustolle ennen kuin aluehallitus tekee asiasta lopullisen päätöksen.
2. Toimintamallia sovelletaan myös muihin hyvinvointialueen merkittäviin hankintoihin ja järjestämisratkaisuihin, jotta valtuutettujen tiedonsaantioikeus toteutuu ja päätöksenteon avoimuus ja uskottavuus vahvistuvat.

Tämä menettely turvaa avoimuuden, vahvistaa valtuutettujen tiedonsaantioikeutta ja tukee hyvää hallintoa kuntalain hengen mukaisesti.

Valtuustoaloitteen vastaus on laadittu hyvinvointialueen strategisen ohjauksen ja järjestämisen tehtäväalueen asiantuntijoiden toimesta. Valmistelusta vastasivat kehittämisspäällikkö Tanja Koivumäki, johtava asiantuntija Niko Lönn, hankintapäällikkö Virva Palomäki ja hankintajohtaja Anniina Tirronen, hallintojohtaja Mii Luukko ja hallintojuristi Vilma Kiilunen. Aloitevastausta on käsitelty konsernipalvelujen johtoryhmässä 11.2.2026 ja hyvinvointialueen johtoryhmässä 17.2.2026.

Liitteenä valtuustoaloite ja vastaus valtuustoaloitteeseen.

Ehdotus

Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee aloitteeseen laaditun vastauksen tiedoksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto, 27.04.2026, § 50

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite - Avoimuutta päätöksentekoon, kilpailutustulokset aluevaltuustolle ennen hankintapäätöstä
- 2 Vastaus valtuustoaloitteeseen - Avoimuutta päätöksentekoon

Asian esittelyteksti on aluehallituksen käsittelyssä 30.3.2026 § 100.

Liitteenä valtuustoaloite ja vastaus valtuustoaloitteeseen.

Ehdotus

Aluehallitus päätti esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee aloitteeseen laaditun vastauksen tiedoksi.

Aluehallitus, § 119, 13.04.2026
Aluevaltuusto, § 51, 27.04.2026

§ 51

Vastaus valtuustoaloitteeseen - In-house- yhtiötoiminnan selvittämiseksi koskien virka-ajan ulkopuolisia kiirevastaanottoja Pirkanmaan hyvinvointialueella

404/2025

Aluehallitus, 13.04.2026, § 119

Valmistelijat / lisätiedot:

Teija Liimatainen, HENKILÖSTÖPALVELUJOHTAJA, teija.liimatainen@pirha.fi
Timo Tiainen, KONSERNIOHJAUKSEN PÄÄLLIKKÖ, timo.tiainen@pirha.fi
Eeva Torppa-Saarinen, PALVELULINJAJOHTAJA AVOPALVELUT, eeva.torppa-saarinen@pirha.fi
Sari Mäkinen, SOSIAALI- JA TERVEYSKESKUSJOHT, sari.makinen@pirha.fi
Aija Tuimala, HR-JOHTAJA, aija.tuimala@pirha.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite_ Aloite in-house yhtiötoiminnan selvittämiseksi koskien virka-ajan ulkopuolisia kiirevastaanottoja Pirkanmaan hyvinvointialueella
- 2 Vastaus valtuustoaloitteeseen in-house-yhtiötoiminnan selvittämiseksi koskien virka-ajan ulkopuolisia kiirevastaanottoja Pirkanmaan hyvinvointialueella

Sosiaalidemokraattinen aluevaltuustoryhmä sekä muut allekirjoittaneet jättivät 15.9.2025 aloitteen in-house-yhtiötoiminnan selvittämiseksi koskien virka-ajan ulkopuolisia kiirevastaanottoja Pirkanmaan hyvinvointialueella.

Vastausta valtuustoaloitteeseen on valmisteltu henkilöstöpalveluiden toimialueen johdolla yhteistyössä muiden vastuvalmistelijoiden kanssa. Valtuustoaloitevastaus on käsitelty konserni- ja sote-palveluiden sekä hyvinvointialueen johtoryhmissä.

Asiaa on käsitelty yhteistoimintaelimessä 10.3.2026 ja henkilöstäjaostossa 24.3.

Valtuustoaloite ja sen johdosta annettu vastaus ovat liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Mika Kontio, KONSERNIJOHTAJA

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee aloitteeseen laaditun vastauksen tiedoksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto, 27.04.2026, § 51

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite_ Aloite in-house yhtiötoiminnan selvittämiseksi koskien virka-ajan ulkopuolisia kiirevastaanottoja Pirkanmaan hyvinvointialueella
- 2 Vastaus valtuustoaloitteeseen in-house-yhtiötoiminnan selvittämiseksi koskien virka-ajan ulkopuolisia kiirevastaanottoja Pirkanmaan hyvinvointialueella

Asian esittelyteksti on aluehallituksen käsittelyssä 13.4.2026 § 119.

Valtuustoaloite ja sen johdosta annettu vastaus ovat liitteenä.

Ehdotus

Aluehallitus päätti esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee aloitteeseen laaditun vastauksen tiedoksi.

Aluehallitus, § 120, 13.04.2026
Aluevaltuusto, § 52, 27.04.2026

§ 52

Vastaus valtuustoaloitteeseen - Pirhan ei tule mainostaa Pride-aatetta

404/2025

Aluehallitus, 13.04.2026, § 120

Valmistelijat / lisätiedot:

Vilma Kiilunen, HALLINTOJURISTI, vilma.kiilunen@pirha.fi
Heidi Pyykkönen, HALLINTOPÄÄLLIKKÖ, heidi.pyykkonen@pirha.fi
Elina Kinnunen, VIESTINTÄJOHTAJA, elina.kinnunen@pirha.fi
Tuukka Salkoaho, STRATEGIAJOHTAJA, tuukka.salkoaho@pirha.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite_ Pirhan ei tule mainostaa Pride-aatetta
- 2 Vastaus valtuustoaloitteeseen - Pirhan ei tule mainostaa Pride-aatetta

Valtuutettu Mia Joki (KD) ja muut allekirjoittaneet ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 3.11.2025 valtuustoaloitteen "Pirhan ei tule mainostaa Pride-aatetta". Aloitteessa esitetään, että Pirkanmaan hyvinvointialueen ei tulisi jatkossa tukea, mainostaa tai osallistua Pride-toimintaan. Aloitteen mukaan Pride-yhteistyön voidaan tulkita antavan epäsuoraa tukea järjestöjen tavoitteille, jotka herättävät kansalaisten keskuudessa jakautuneita mielipiteitä. Aloitteessa toivotaan, ettei hyvinvointialue tukisi tai markkinoisi Pride-toimintaa, jotta viranomaisviestintä koettaisiin tasapuoliseksi kaikkia asiakas- ja väestöryhmiä kohtaan.

Vastaus valtuustoaloitteeseen on valmisteltu vaikuttamisen ja viestinnän sekä hallinnon yhteistyönä. Vastaus on käsitelty konsernipalveluiden johtoryhmässä sekä hyvinvointialueen johtoryhmässä.

Liitteenä valtuustoaloite ja siihen valmisteltu vastaus.

Ehdotus

Esittelijä: Mika Kontio, KONSERNIJOHTAJA

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee aloitteeseen laaditun vastauksen tiedoksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto, 27.04.2026, § 52

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite_ Pirhan ei tule mainostaa Pride-aatetta
- 2 Vastaus valtuustoaloitteeseen - Pirhan ei tule mainostaa Pride-aatetta

Asian esittelyteksti on aluehallituksen käsittelyssä 13.4.2026 § 120.

Liitteenä valtuustoaloite ja siihen valmisteltu vastaus.

Ehdotus

Aluehallitus päätti esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee aloitteeseen laaditun vastauksen tiedoksi.

Aluehallitus, § 121, 13.04.2026
Aluevaltuusto, § 53, 27.04.2026

§ 53

Vastaus valtuustoaloitteeseen - Avoimen dialogin hoitomallin käyttöönotto Pirkanmaan hyvinvointialueella

404/2025

Aluehallitus, 13.04.2026, § 121

Valmistelijat / lisätiedot:

Hanna-Mari Alanen, YLILÄÄKÄRI, hanna-mari.alanen@pirha.fi
Juha Ahonen, KOORDINOINTIPÄÄLLIKKÖ, juha.ahonen@pirha.fi
Kaisa Luoto, VASTUUALUEJOHTAJA, kaisa.luoto@pirha.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite koskien avoimen dialogin hoitomallin käyttöönottoa Pirkanmaan hyvinvointialueella
2 Vastaus valtuustoaloitteeseen Avoimen dialogin malli

Valtuutettu Maija-Sofia Ulmanen (Vapauden liitto) on jättänyt valtuustoaloitteen avoimen dialogin hoitomallin käyttöönotosta aluevaltuustossa 29.4.2025. Aloitteen on allekirjoittanut neljä muuta allekirjoittajaa. Valtuustoaloite on liitteenä.

Vastausta valtuustoaloitteeseen on valmisteltu psykiatrian toimialueen toimialuejohtaja Hanna-Mari Alasen, psykiatrian koordinointipäällikkö Juha Ahosen, mielenterveys- ja päihdepalvelujen avopalvelujen vastuualuejohtaja Kaisa Luodon, Tampereen yliopiston psykiatrian professori Samuli Saarnin sekä Tampereen yliopiston sosiaalipsykiatrian professori Sami Pirkolan toimesta. Valtuustoaloitteen johdosta annettu vastaus on liitteenä.

Vastausluonnosta on käsitelty Lasten, nuorten, perheiden ja työikäisten valiokunnan kokouksessa 11.11.2025 (§ 24). Lasten, nuorten, perheiden ja työikäisten valiokunta päätti merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen liittyvän vastausluonnoksen.

Liitteenä valtuustoaloite ja siihen laadittu vastaus.

Ehdotus

Esittelijä: Mika Kontio, KONSERNIJOHTAJA

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee aloitteeseen laaditun vastauksen tiedoksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto, 27.04.2026, § 53

Liitteet

1 Valtuustoaloite koskien avoimen dialogin hoitomallin käyttöönottoa Pirkanmaan hyvinvointialueella
2 Vastaus valtuustoaloitteeseen Avoimen dialogin malli

Asian esittelyteksti on aluehallituksen käsittelyssä 13.4.2026 § 121.

Liitteenä valtuustoaloite ja siihen laadittu vastaus.

Ehdotus

Aluehallitus päätti esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee aloitteiseen laaditun vastauksen tiedoksi.

§ 54

Aluevaltuutettujen aloitteet

11237/2026

Hallintosäännön 119 §:n mukaan kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita hyvinvointialueen toimintaa ja hallintoa koskeissa asioissa.

Aloite toimitetaan aluevaltuuston sihteeristön sähköpostiin (aluevaltuusto@pirha.fi) ennen kokouksen alkamista. Aloitteen jättäneen valtuutetun tehtävänä on varmistaa, että aloitteessa mukana olevat valtuutetut ovat antaneet tähän suostumuksensa.

Puheenjohtaja toteaa jätetyt aloitteet.

Aloite on, sitä enempää käsittelemättä, lähetettävä aluehallituksen valmisteltavaksi. Aluevaltuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitetun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Ehdotus

Aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi kokouksessa mahdollisesti jätettävät valtuustoaloitteet.